

Dnr Af-2016/0008 0294

Datum: 2016-09-08

Avsändarens referens:

UD2016/08402/PLAN

Utrikesdepartementet

103 39 Stockholm

Remissyttrande: Medverkan av tjänsteleverantörer i ärenden om uppehålls- och arbetstillstånd

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget om att lägga ut vissa förvaltningsuppgifter på externa tjänsteleverantörer. Arbetsförmedlingen anser sammanfattningsvis att förslaget innebär såväl förtjänster som vissa risker. På förtjänstsidan kan noteras minskad administrativ börda för berörda myndigheter och att bättre service skulle kunna erbjudas för sökande. Information om sökande skulle kunna samlas på en plats och uppgifterna lätt göras tillgängliga för berörda myndigheter. Migrationsverkets hantering skulle underlätta för Arbetsförmedlingen vad gäller t.ex. etableringssamtalen och även i kartläggningen av kompetensen hos asylsökande. Migrationsverket och utlandsmyndigheterna ges därmed bättre förutsättningar att hantera den ökning av antalet ansökningar om uppehållstillstånd på grund av anknytning som beräknas följa av den senaste tidens kraftiga ökning av antalet asylsökande.

Men det finns också betydande risker med förslaget. De externa tjänsteleverantörerna kommer att hantera personuppgifter. De är privaträttsliga subjekt och omfattas därför inte av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400, OSL). Inte heller kan Regeringskansliet, JO eller JK utöva tillsyn över verksamheten. Frågor om tillsyn och sekretess får i stället regleras genom avtal. Det är därför av största vikt att frågan om hur tillsynen de facto ska gå till tydligt regleras samt att regleringen blir rättssäker med ett starkt integritetsskydd. Arbetsförmedlingen anser att utredningen är relativt

Arbetsförmedlingen

BESÖKSADRESS: Hälsingegatan 38

POSTADRESS: Arbetsförmedlingen

113 99 Stockholm

Tel: 0771-600000 | Fax: 08-508 801 99

E-post: arbetsformedlingen@arbetsformedlingen.se
arbetsformedlingen.se

fåordig kring hur tillsynen av att tjänsteleverantören lever upp till avtalets krav faktiskt ska gå till. En fråga är t.ex. hur dessa kontroller ska genomföras.

Kapitel 13.5 Utredningens sammanfattande slutsatser

Enligt utredningens bedömning torde en ordning som tillåter en utläggning av vissa förvaltningsuppgifter i ärenden om uppehålls- och arbetstillstånd kunna få flera positiva följder för såväl de sökande som de handläggande myndigheterna. Detta skulle även ge Migrationsverket och utlandsmyndigheterna bättre förutsättningar att hantera den ökning av antalet ansökningar om uppehållstillstånd pga. anknytning som beräknas följa av den senaste tidens kraftiga ökning av antalet asylsökande. Arbetsförmedlingen delar denna bedömning.

Kapitel 13.3.8 Utredda och fatta beslut

I likhet med utredningen anser Arbetsförmedlingen att tjänsteleverantörer inte ska få genomföra utredningar eller fatta beslut i ärenden om uppehålls- och arbetstillstånd och att denna omständighet tydligt bör framgå av Utlänningslagen (2005:716), förkortat UtL.

Kapitel 12.5.6 Tillsyn

Även om utredningen anför att de externa tjänsteleverantörerna inte skulle ha befogenhet att fatta beslut eller utreda ärenden, kommer likväl den information som de inhämtar att ligga till grund för senare beslut. Exempelvis kommer den externa tjänsteleverantören att dokumentera sökandes identitet. Det finns en risk, i synnerhet i länder där det råder betydande korruption, att oriktiga uppgifter registreras. Detta riskerar inte enbart att leda till felaktiga beslut utan även till bristande rättssäkerhet.

Situationen kommer potentiellt att försvåras av omständigheten att de externa tjänsteleverantörerna är privaträttsliga subjekt, varför regler om sekretess och sedvanligt ansvarsutkrävande inte kommer att kunna tillämpas. Utredningen nämner behovet av mycket noggrann reglering och kontroller men är i övrigt mycket fåordig vad gäller hur dessa bör utformas. En fråga är t.ex. hur dessa kontroller ska genomföras, exempelvis om svenska tjänstemän ska utföra kontroller på plats och om sådan tillsyn är förenlig med aktuella länders rättssystem. Ytterligare en fråga är hur sanktionerna ska utformas och om skadestånd är en effektiv sanktion.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Clas Olsson
Biträdande generaldirektör

Helene Dahlström
Kvalificerad handläggare

Beslut i ärendet har fattats av biträdande generaldirektör Clas Olsson. Ärendet har föredragits av Helene Dahlström, kvalificerad handläggare på Enheten Integration och etablering. I den slutliga handläggningen av ärendet har Roy Melchert, enhetschef på Enheten Integration och etablering samt Mattias Elm, sektionschef på Enheten Externa tjänster deltagit.